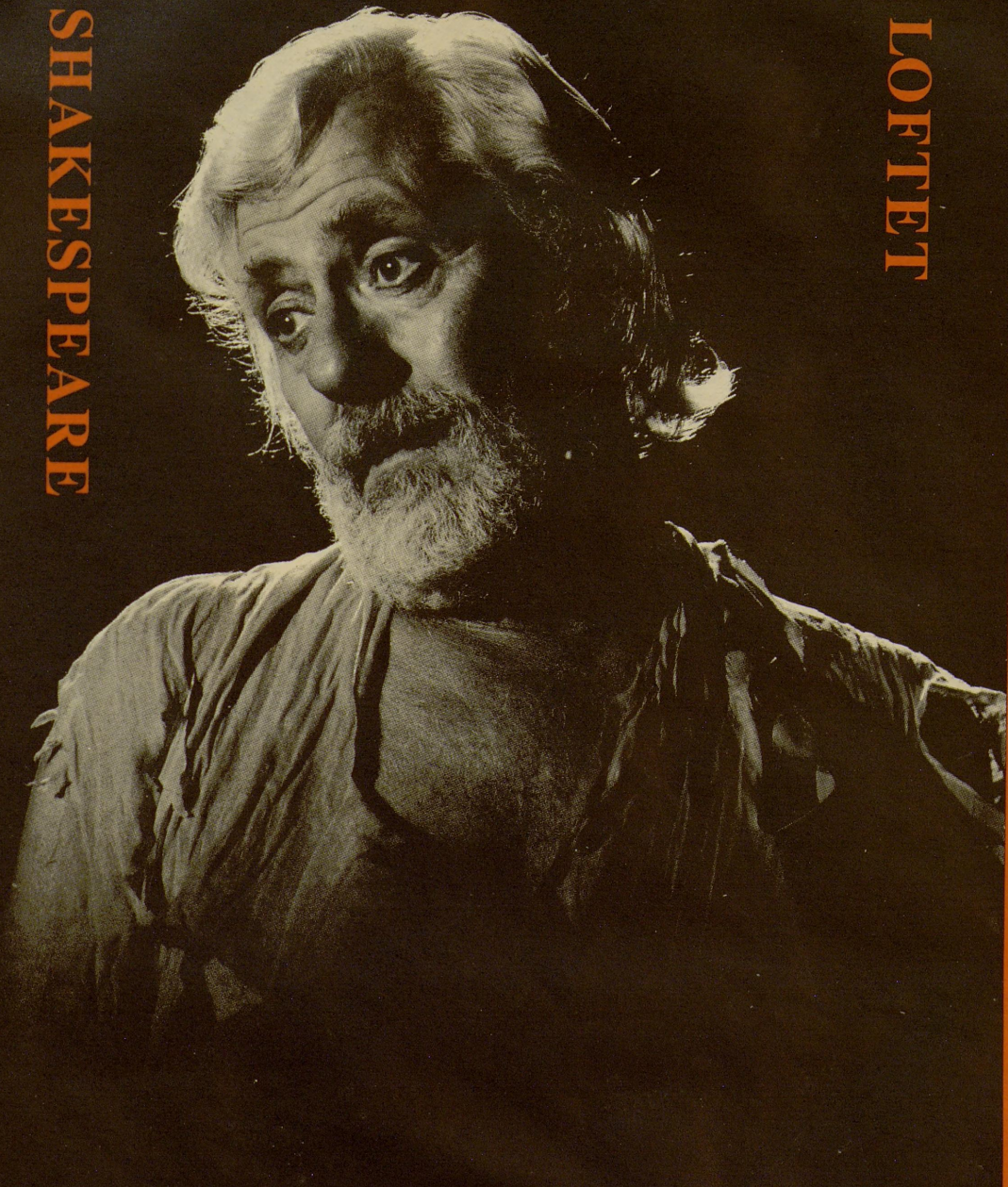

SHAKESPEARE

LOFTET

Trondelag Teater 91/92
TEATRET

IKONG LEAR

KJÆRE PUBLIKUM!

Denne sesongen vil vi ta for oss klassikerne på Teaterloftet. Først ute er "Kong Lear", av mange regnet som William Shakespeares største verk - et stykke som gjerne frister instruktører og scenografer til mektige scenebilder og imponerende effektbruk. Vi håper, gjennom å sette det opp på vår intimszene, å komme tettere innpå de menneskelige konfliktene og relasjonene i dette dramaet.

Neste oppsetning på "Loftet" blir "Lille Eyolf", som får premiere i slutten av februar. Det har etter hvert blitt en tradisjon hos oss å sette opp Henrik Ibsens dramatik på Teaterloftet. Den intimitet vi kan gi Ibsens tekster i dette rommet har virket forløsende og gitt publikum fine opplevelser.

Den siste oppsetningen på Teaterloftet denne sesongen blir en "moderne klassiker", Samuel Becketts "Deilige dager". "Kong Lear" og "Deilige dager" har ikke tidligere vært spilt ved vårt teater, og vi er glade for å invitere det trønderske publikum til møte med disse sentrale verkene innen verdensdramatikken.

Hjertelig velkommen til ny sesong på Teaterloftet!

Helle Ottesen
Teatersjef

«Alt vi med sikkerhet vet om Shakespeare, er at han ble født i Stratford upon Avon, giftet seg og fikk barn der, dro til London hvor han begynte som skuespiller, skrev dikt og skuespill, dro tilbake til Stratford, skrev sitt testamente, døde, og ble begravet.»

George Stevens

M. William Shak-speare:

HIS
True Chronicle Historie of the life and
death of King L E A R and his three
Daughters.

*With the unfortunate life of Edgar, sonne
and heire to the Earle of Gloster, and his
• fullen and assumed humor of
T O M of Bedlam.*

*As it was played before the Kinges moste at Whitehall
• Stephens night in Christmas 17. dayes.*

*By his Maesties seruants playing vsually at the Globe
on the Bancket side.*

LONDON.

Printed for Nathaniel Butcher, and are to be sold at his shop in Pauls
Church-yard at the signe of the Pide Bull neere
St. Austins Gate. 1608.

Shakespeares Lear er en blanding av dokumentarisk stoff og fri fantasi. Blant hans tragedier er det enestående i den forstand at den mest sannsynlige hovedkilden hans er et skuespill som er bevart – et skuespill som ligner mer på et eventyr enn et drama.

KILDER

Legenden om kong Lear er sannsynligvis hentet fra keltisk historie. Temaene i stykket finner man imidlertid igjen i forskjellige varianter, både i europeiske og orientalske krøniker. Fra India, i bl.a. "Mahabharata", blir vi presentert for utakknemlige døtre og slemme barn som behandler de aldrende foreldre etter forgodtbefinnende. I vestlig folkelig tradisjon forekommer også "kjærlighetsprøven", nedtegnet bl.a. i historier av Brødrene Grimm. Det er også likhetspunkter mellom Cordelia og Askepott. Begge er forstøtt, og lider under slemme og stygge søstres åk.

Ifølge Shakespeareforskeren Geoffrey Bullough hadde forfatteren elleve kilder å øse av da han gikk igang med å skrive sin versjon av "Kong Lear". Shakespeare hadde sikkert kjennskap til de fleste av disse, men to av dem skiller seg ut som de mest sannsynlige for hans bruk:

En aktuell hendelse i 1603 kan ha inspirert ham til å ta fatt på Lear-legenden. Han var trolig en hyppig gjest i hoffkretser, hvor Annesley-saken sikkert ble behørlig omtalt. Brian Annesley, en mektig og velhavende mann ved dronning Elizabeths hoff, hadde tre døtre. De to eldste forsøkte ved rettens hjelp å få umyndiggjort faren ved å få dømt ham som sinnsyk, og "ute av stand til å ta vare på seg selv og sitt bo".

Hensikten var selvfølgelig at godset skulle tilfalle dem. Cordell, den yngste, kjempet innbitt for farens sak, og vant. Til tross for at de eldste bestred hans testamente da han døde, tilfalt mesteparten av hans eiendommer Cordell.

I 1605 fikk en anonym forfatter oppført et stykke med tittelen "The True Chronicle Historie of King Leir and his Three Daughters;

“Kong Lear” er blitt beskrevet som Shakespeares største verk,- som det beste av hans skuespill,- tragedien hvor han til fulle utviser sine mangfoldige evner. Hvis vi måtte skille oss av med alle hans skuespill, unntatt ett, ville flertallet som kjenner og setter pris på forfatteren, gå inn for å beholde “Kong Lear”.

A.C. Bradley

Johan Brun Kjeldsberg
som Lear i 1991...

Gonerill, Ragan, and Cordella”. Teksten stammer sannsynligvis fra et ti-år tidligere, og Shakespeare må ha kjent til dette skuespillet. Historien om Gloucester finnes ikke her. Det er en eventyrlig tragikomedie som ender med at en ydmyk Leir blir gjenforenet med Cordella og får tilbake sin trone, sin krone og sitt land.

Antatt at dette er hovedkildene han brukte for å skrive “Kong Lear”, vet vi fortsatt ikke hvorfor han forandret slutten i sin versjon. Kanskje var det ganske enkelt fordi truppen hans forlangte en tragedie fra hans hånd? Eller var det fordi han selv ville gå enda et skritt videre i avsløringen av mennekenesskrøplighet og lidenskaper han tidligere hadde avdekket i “Hamlet” og Othello”?

...og Henry Irving i samme rolle
i 1892

ETTERSPILENE

“Kong Lear” led en merkelig skjebne etter Shakespeares død. Nahum Tate forandret i 1681 ikke bare slutten. Han utelater Narrens rolle og lar Edgar ta Frankrikes plass som Cordelias elsker. Resten av persongalleriet er malt i sort/hvitt med en grov pensel. De slemme er bare slemme, de snille er for gode til å være sanne. Slemme Edmund er utro med slemme Goneril, han planlegger å voldta snille Cordelia, men vil gifte seg med slemme Regan. Det er slemme Goneril som beordrer drapet på snille Lear og snille Cordelia. Slemme Edmund gir overhodet ikke noe uttrykk for anger når han dør. Dessuten klusser Tate med Lears replikker, spesielt edene og forbannelsene, og gjør gjenforeningen mellom Cordelia og faren latterlig sentimental. Det var denne versjonen publikum ble presentert for

helt frem til 1838! Da kom Shakespeares opprinnelige Lear til heder og verdighet igjen. Men skuespillerne opp gjennom tidene hadde elsket Tates utgave. Tilskuerne hadde dessverre ikke noe valg!

“Kong Lear”, sammenlignet med f.eks. “Hamlet”, har sjeldnere vært springbrett for andre dramatikers skuespill. Edward Bonds “Lear” fra 1971 er det mest betydningsfulle verket, men for komplisert å gå inn på her. To andre “utløpere” fra originalen nevner vi for kuriositetens skyld: Gordon Bottomleys “King Lear’s Wife” (1915) og Robin Maughams “Mister Lear” (1956). Kong Lears hustru, dronning Hygd, er ikke skapt for ektestanden. Hun er kald og krevende, og har aldri kunnet gi familien varme og kjærlighet. Når stykket begynner, ligger hun for døden, mens Lear og hans elskerinne Gormflaith

fjaser rundt i sykerommet. Utenfor gråter det uønskede barnet Cordelia hjerteskjærende. Dronningen våkner av lyden i samme øyeblikk som det skyldbetyngete paret prøver å snike seg ut, Gormflaith med dronningkronen på hodet. Hygd sleper seg ut av sengen, slynger ut de forferdeligste forbannelser, halvt i ørske, og dør i armene på Goneril, som beleilig nok er kommet inn. Hun river til seg morens krone og dreper Gormflaith, noe hun triumferende meddeler sin sønderknuste far.

Bottomleys Lear er en flørtete svekling, Goneril stolt og hevnlysten, Cordelia en sutrete unge. Så banalt det enn virker, er det allikevel et snev av psykologisk fornuft i stykket: Kongen er utro fordi hans hustru er gammel og kald. Dronningen dør fordi hun er sjalu. Gormflaith blir Lears elskerinne fordi hun har amisjoner i livet. Cordelia gråter fordi ingen bryr seg om henne. Med litt velvilje er handlingsgangen og resonnementet greit nok. Blandet sammen med blankvers, skrevet uten rytme og begavelse, er “King Lear’s Wife” en sørgelig, triviell historie.

I “Mister Lear” har hovedpersonen fått navnet Walter Craine. Han er en berømt forfatter, har tre døtre, han også(!), hvorav de to eldste er ekle og beregnende og den yngste snill og god. Butleren Harold Kent har reddet Walters liv under 1.verdenskrig, og han har sine personlige oppfatninger om hvem av døtrene som er mest verdt. Craine reiser til Hollywood for å lage film, og før han drar blir den store Londonboligen delt mellom barna. Mens den yngste, Jane, er på haiketur, ominnreder de to andre søstre huset etter sin egen smak. På slutten av stykket dukker Walters sekretær, Peter, opp. De to

Kong Lear i stormen, slik maleren Benjamin West har forestilt seg det

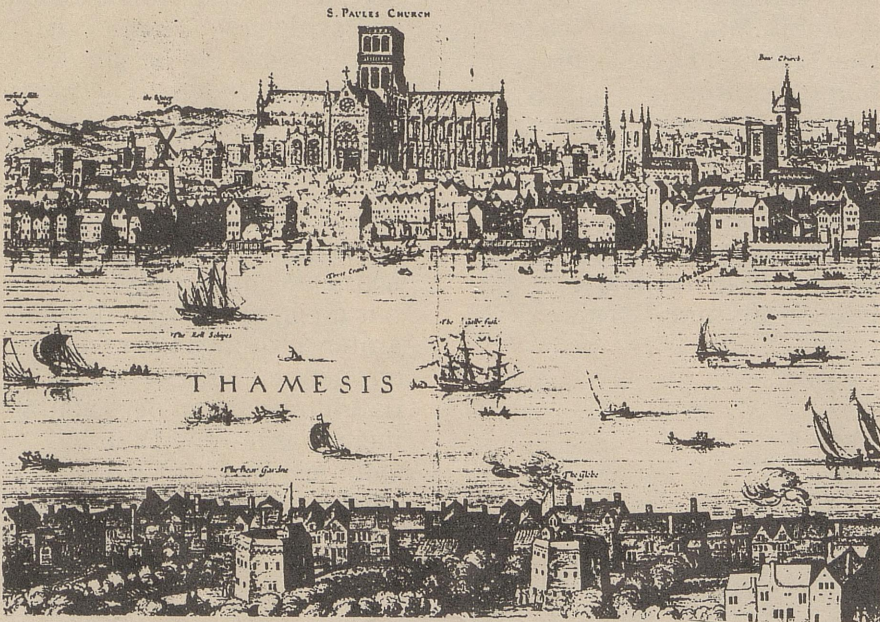
eldste døtrene gjør voldsomt kur til ham, men Peter elsker bare Jane. Historien har en lykkelig utgang: En rik kvinne frir til Walter Craine og Peter får sin Jane!

M.S.

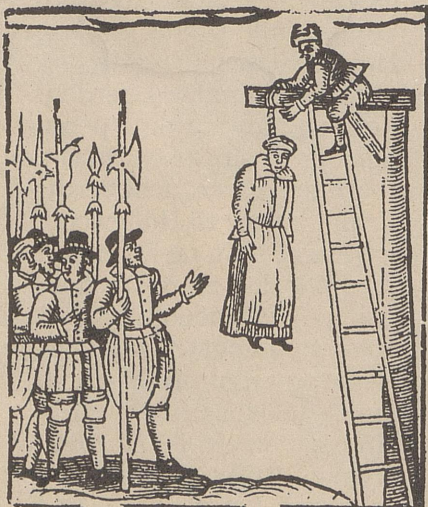
(Kilder: G.Bullough: Narrative and dramatic Sources of Shakespeare, R. Cohn: Modern Shakespeare Offshoots og K. Muir: The Sources of Shakespeares Plays.)

London på Shakespeares tid

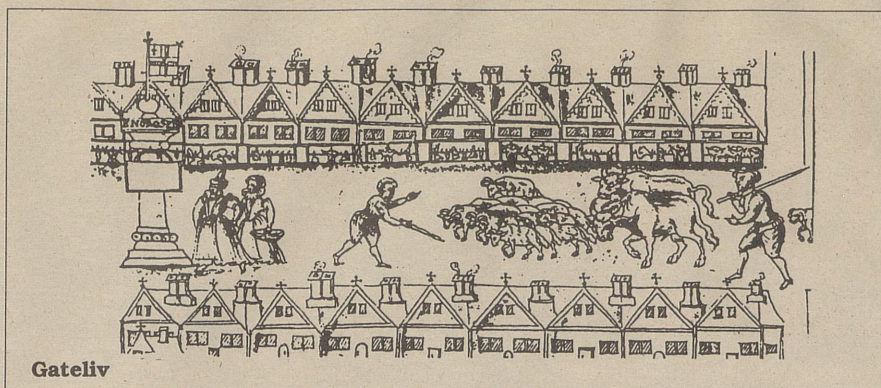
Henging og offentlig avstraffelse var folkeforlystelse

I 1587 forlot William Shakespeare en skjernet tilværelse i Stratford og slo seg ned i London. Hvor fryktelig den enn var, hadde byen en prakt og en glans som gjorde den til den mest attraktive plass på jord. Den London han emigrerte til hadde lite til felles med metropolen vi kjenner i dag.

“Gatene var smale, brostene glatte av gjormen fra alt søppelet. Husene sto tett i tett, og det var et virvar av bortgjemte smug. Nattpotter ble tømt rett ut av vinduene. Det fantes ikke noe kloakk-system. Stanken fra gategrøftene fikk en til å brekke seg. Det var en by full av skingrende lyder – hestetramp og skramlende kjerrehjul mot broleggingen, kjøpmennenes brøling, krangel mellom læregutter. Selv en normal samtale må ha foregått temmelig høylydt, da de fleste, etter våre begreper, var på en snurr. Ingen drakk vann, og te hadde ikke gjort sitt inntog ennå. Øl var standard-drikk, og det var sterkt. Øl til frokost var en utmerket måte å starte dagen på i eufori eller villskap. Øl til lunsj garanterte at det man ikke maktet å gjøre tidligere på dagen, ble glemt. Øl til middag sikret en tung, snorkende hvile. Overklassen drakk vin, som befordret godt kameratskap – og dueller. London var ikke det vi kunne kalle en edruelig by.

Folk sang gjerne, kanskje på grunn av bryggets euforiske virkning. Du kunne kjøpe ballader på gatene, og det fantes et stort folkelig repertoar av populære sanger. Will hørte musikk fra åpne sommervinduer, fra barbersalonger (hvor en guttunge gjerne sang til en lutt, mens det ble raket og klippet) og, selvfølgelig, fra vertshusene.

I dette musikalske London måtte han lære seg å skrive sangtekster som ikke bare holdt for et skuespill, men som også ble husket etter at stykket var over. Musikken var samstemt både med ord og bevegelse. Dronningen selv var en av de store dansere i sin tid.

Det er vanskelig for oss å forbinde denne kjærlighet til kunsten med den eksisterende nytelse av brutaliteten. Når vi tar avstand fra råheten i Shakespeares egne skuespill, i hans tidlige "Titus Andronicus" og hans senere "Kong Lear", gjør vi den feil å anta at Will er "en av oss", og at han ved en helt uforklarlig feil har havnet i en grusom tidsepoke som ved et uhell er hans. Men det er bare ved et uhell at Will er "for all time" (*); først og fremst tilhørte han sin tid; en før-freudiansk livsnyter som satte pris på alt som kunne sette blodet i kok og fyre opp under enhver tenkelig lystfølelse.

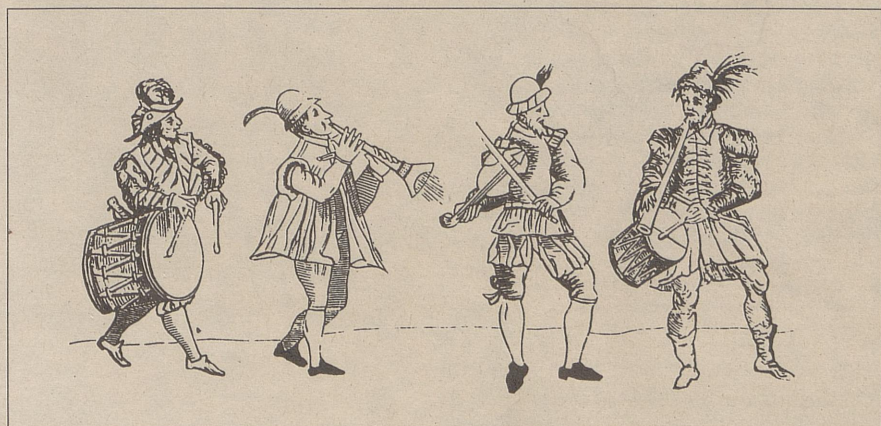
En spasertur i London var bokstavelig talt en vandring gjennom lidelse og død. Haukene hakket ut øynene på likene, horene som ble pisket ved Bridewell, skrek. Will skulle komme til å hule ut øyne i "Kong Lear", men han raste også mot hykleriet hos horepiskerne som begjærte den nakne kroppen de slo løs på. Han så hva som lå bak sadismen i tiden, men han spanderte ikke blekk på reformistiske pamfletter. Han godtok. Will aksepterte de forhold det ikke var hans oppgave å forandre på: Han var dramatiker, et tilværelsens spill."

Utdrag fra Anthony Burgess' "Shakespeare"

* "He was not of an age,
but for all time."

Ben Jonson

Shakespeares musikanter?

PARADOKSER I KONG LEAR SOM VI VIL LEGGE SPESIELT VEKT PÅ

1. Lear er opptatt av sitt personlige velbefinnende (et rolig privatliv, en behagelig livsaften sammen med Cordelia) og ødelegger selv alt ved å støte henne fra seg.

2. I begynnelsen av stykket vinner Cordelia Frankrikes kjærlighet gjennom Lears hatske utfall mot henne etter hans raseriutbrudd.

3. Forvisningen av Kent (etter hans advarsel: RESERVE THY STATE - BE KENT UNMANNERLY, WHEN LEAR IS MAD - SEE BETTER, LEAR...) gjør ham til en enda mer trofast venn av kongen.

4. Goneril og Regan ser øyeblikkelig sin sjanse til å frata sin far all makt. De begynner straks å realisere sin plan: Det ender med maktkamp dem imellom, med dødelig utgang.

5. Den sunne Lear er "gal" - den gale Lear blir rasjonell. Han blir "en nobel mann". Ingen Shakespeare-figur har en slik enorm utvikling som Lear.

6. En seende Gloucester er "blind" - den virkelige blinde Gloucester blir seende. Han dør, lykkelig over å ha funnet Edgar igjen. Lear dør, lykkelig over at Cordelia "lever".

7. Edmunds kamp for sin rett "mot gamle og urettferdige fordommer", hans vekst og fall, er høyst aktuelt.

W.P.

LEAR

WILLIAM SHAKESPEARE

Tilrettelagt for Trøndelag Teater av
Wolfgang Pintzka

Gjendiktet av
Per Bronken

Regi Wolfgang Pintzka
Scenografi og kostymer Per Kristian Solbakken
Lysdesign Jens-Henrik Andersen
Sminke og parykker Else Lisø/Jungeborg Hopshaug

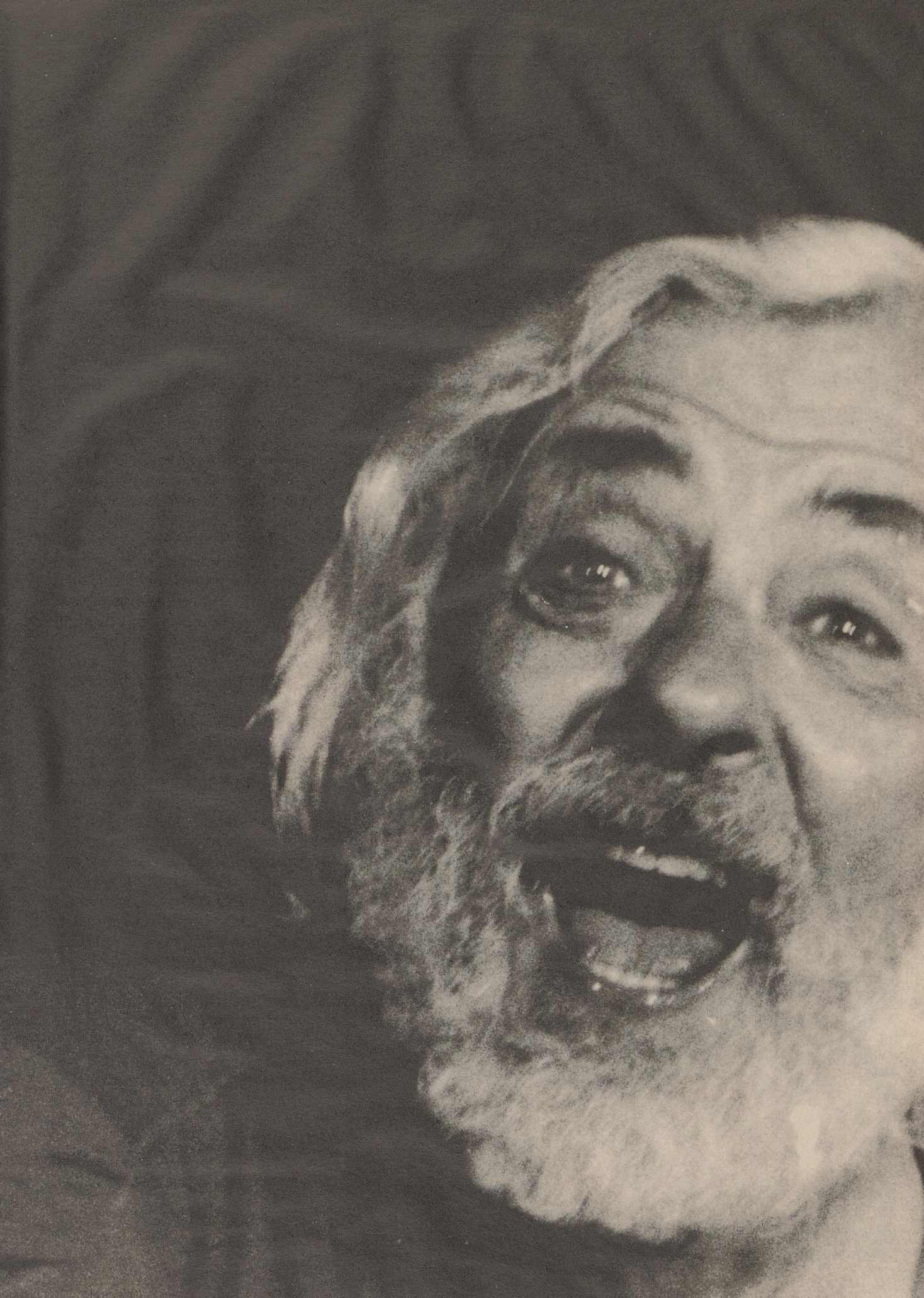
De som er med:

Lear, konge av Britannia	Johan Brun Kjeldsberg
Goneril	Mona Jacobsen
Regan	Gorli Mathisen
Cordelia	Anne Sorensen
Hertugen av Albany	Arne O. Reitan
Hertugen av Cornwall	John Yngvar Fearnley
Jarlen av Kent	Jan Frostad
Jarlen av Gloucester	Bjørn Sothberg
Edmund, uekte sønn av Gloucester	Hans Jacob Sand
Edgar, sønn av Gloucester	Nils Johnson
Narren/Hertugen av Burgund	Sigurd Werring
Kongen av Frankrike/ Oswald, Gonerils hovmester/	
Herold	Jan Erik Berntsen
Ridderen/ Curan/Soldat/Oldingen/ Budbæreren/Doktoren/Offiseren	Torstein Andersen

Teknisk ansvarlig/inspisient Erik Johansen
Teknisk ansvarlig/rekvisitor Nils-Johan Aarbu
Sufflør Vigdis Dyrstad
Dekorasjonsmaler Toril Skipnes
Lyd Jan-Emil Indergaard
Foto fra prøvene Roar Øhlander
Programforside Merete Lien
Programredaksjon May Selmer
Utforming May Selmer/Kai Biermann
Ansvarlig utgiver Helle Ottesen

Kulisser og kostymer er produsert i teatrets egne verksteder.
Fotografering og lydopptak under forestilling er ikke tillatt.
Musikken som blir spilt i forestillingen er skrevet av
Jan Garbarek, Francis Cutting og anonyme engelske komponister.

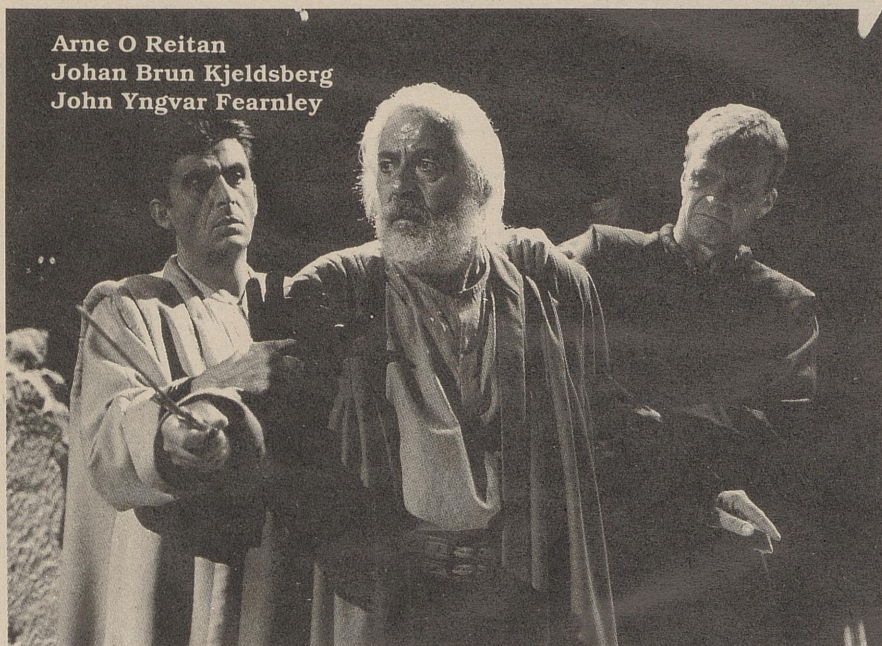
PREMIERE 27. SEPTEMBER 1991

Mona Jacobsen
Johan Brun Kjeldsberg
Gørli Mathisen

Arne O Reitan
Johan Brun Kjeldsberg
John Yngvar Fearnley

Arne O. Reitan
Mona Jacobsen

KONG LEAR ELLER SLUTTSPILL

Den moderne kritikk inntar en tvetydig og delvis brydd holdning til "Kong Lear". Vel er det så at "Kong Lear" blir anerkjent som et mesterverk, som selv "Macbeth" og "Hamlet" virker tamme og banale ved siden av. "Kong Lear" er blitt sammenlignet med Bachs Messe i B-moll, Beethovens femte og niendesymfonier, Wagners Parsifal, Michelangelos Dommedag eller Dantes Inferno og Purgatorio. Men samtidig får man inntrykk av at "Kong Lear" er et høyt fjell som alle beundrer, men som ingen nærer noe særlig ønske om å bestige. Det er som om skuespillet har mistet sin evne til å insitere, både på scenen og når man leser det; som om det ikke passer i vår tid, eller ihvertfall ikke har noen plass i moderne teater. Spørsmålet blir da: hva er moderne teater?

Sin glansperiode på teatret opplevde "Kong Lear" utvilsomt under romantikken. "Kong Lear" passet glimrende for det romantiske teater; men da bare oppfattet som et melodrama fullt av gru, om en tragisk konge som blir berøvet sin krone, og som himmel og jord, natur og mennesker sammensverger seg mot. Diorama, sceneforandringer for åpent teppe ved hjelp av det nye scenemaskineriet, gjorde det plutselig og nærmest mirakuløst mulig å forvandle en gotisk borg til en fjelltrakt, eller en blodrød solnedgang til en stormfull natt. Lyn og torden, regn og vind virket alt sammen helt naturlig. Den romantiske fantasi kunne her svelge sine yndlingsscenerier: dystre borger, usle hytter, øde moer, mystiske og skrekkinnjagende steder, fjell som tårnet seg opp og glimtet hvitt i måneskinnet. Skuespillernes

oppgave var å vise menneskesjelens sorteste dyp. Lears og Gloucesters ulykkelige skjebne var egnet til å vekke medlidenhet og skrekk, til å ryste publikum. Og gjorde det også.

Så kom turen til den historiske, antikvariske og realistiske Shakespeare. Masser av statister ble antrukket i tidsskorrekte kostymer. Det ble laget kopier av middelalderdrakter og renessansesmykker og elizabethanske møbler. Dekorasjonene ble mer og mer massive og imponerende: Scenen ble forvandlet til en stor utstillingshall for historiske rekvisitter. På den tid ble det også gjort forsøk på å anbringe "Kong Lear" i en bestemt historisk periode. Ved hjelp av arkeologer ble keltiske gravplasser rekonstruert på scenen. Teatermaskineriet ble mer og mer fullkomment, slik at skuespillernes stemmer stadig mer effektivt kunne druknes i storm, vind og regn. Resultatet av dette merkelige ekteskap mellom en ny og perfekt teaterteknikk og den arkeologiske rekonstruksjonen av en keltisk grav var at det ikke ble annet enn den ytre handling igjen av Shakespeares skuespill.

Ved århundreskiftet skjedde en revolusjon i Shakespeare-forskningen. For første gang begynte hans skuespill å tolkes gjennom hans egen tids teater. Det begynte en tilbakevenden til den såkalte "autentiske" Shakespeare. Fra nå av skulle stormen rase i Lears og Gloucesters bryst snarere enn på scenen. Det plagsomme var imidlertid at denne åndssløve gamle mannen plutselig ble latterlig der han sprang omkring og dro seg i sitt lange, hvite skjegg. Han skulle være tragisk, men det var han ikke lenger.

Isenesettere har funnet det rett og slett umulig å

Hans Jacob Sand
Bjørn Sothberg

Jan Erik Berntsen
Anne Sørensen

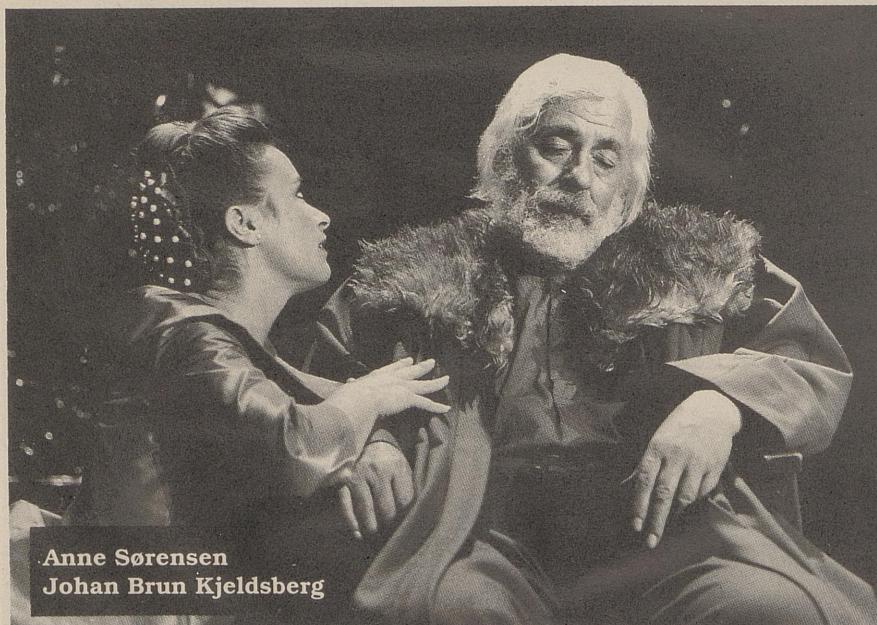
hanskes med selve handlingen i "Kong Lear". Ble den behandlet realistisk, så ble Lear og Gloucester for latterlige til å fremstå som tragiske helter. Ble den oppfattet som et eventyr eller en legende, så ble grusomheten i Shakespeares verden uvirkelig. Og dog var grusomheten i "Kong Lear" en samtidsvirkelighet for Elizabeth-tidens mennes-

ker, og den har vært virkelig siden den gang. Men det er en filosofisk grusomhet.

Hverken det romantiske eller det naturalistiske teater maktet å fremstille en slik grusomhet; det gjorde bare det nye teater.

Hans Jacob Sand
Gørli Mathisen

Anne Sørensen
Johan Brun Kjeldsberg

Hans Jacob Sand
Mona Jacobsen

SAMTALE UNDER TO ØYNE

"Slik er vår tid...de gale leder blinde:"

("Kong Lear", 4. akt, scene 1.)

A. Hva er viktig ved "Kong Lear" sett med vår tids øyne?

B. I en tid full av anarkistiske og kaotiske tilstander, med oppløsning av den ene staten etter den andre, har dette Shakespearestykket et viktig og tankevekkende budskap til oss alle. Stilt overfor en av sitt livs dypeste, menneskelige kriser, sier Edgar til sin far: RIPENESS IS ALL... Den blindete Gloucester svarer: AND THAT'S TRUE TOO.

For meg er dette nøkkelen til forståelsen av stykket, og derfor mener jeg, i motsetning til andre tolkninger, at "Kong Lear" er et optimistisk skuespill. Det oppmuntrer oss alle til å leve videre, bli bedre mennesker, mer "modne", til tross for all vold, umoral og menneskelig lidelse.

A. Det er altså et moraliserende stykke?

B. Det også, selvfølgelig, som all stor verdensdramatikk. Vi har derfor utvidet Narrens rolle. Han er på en måte Lears "gode samvittighet", hans "annet jeg", en utenforstående som er – som vi tilskuere – en slags kritisk kommentator til det som skjer. Men hele stykket er også saftig, håndfast teater med enorme utfordringer for alle.

A. Hvordan ville du plassere "Kong Lear" i rekken av andre Shakespearestykker?

B. Vanskelig å svare kort på. Vi vil vise "Lear" som en tragedie med gjennomgående komiske/absurde elementer. Dette medfører en spesiell lese måte: Vi har lagt vekt på at verden er absurd, i dag som den gang. De dypeste, mest tragiske konflikter grenser til det komiske. Mennesket i balansegang

mellom rett og urett.

A. Var det ikke en dristig beslutning å sette stykket opp her på Teaterloftet?

B. Egentlig ikke. For de familietragediene som vi opplever i Lear og Gloucesterfamiliene, kommer svært nær oss på Teaterloftets intime scene. Stykket blir etter min mening mer direkte, kontrollerbart og på mange måter mer personlig enn på Hovedscenen, med avstanden, proseniet og den mørke salongen. Vi ønsker "operasjons- bordet", kamp-plassen, mest mulig opplyst. At dette stiller spesielle krav til skuespillere, scenografi, lyssetting og regi, ligger klart i dagen.

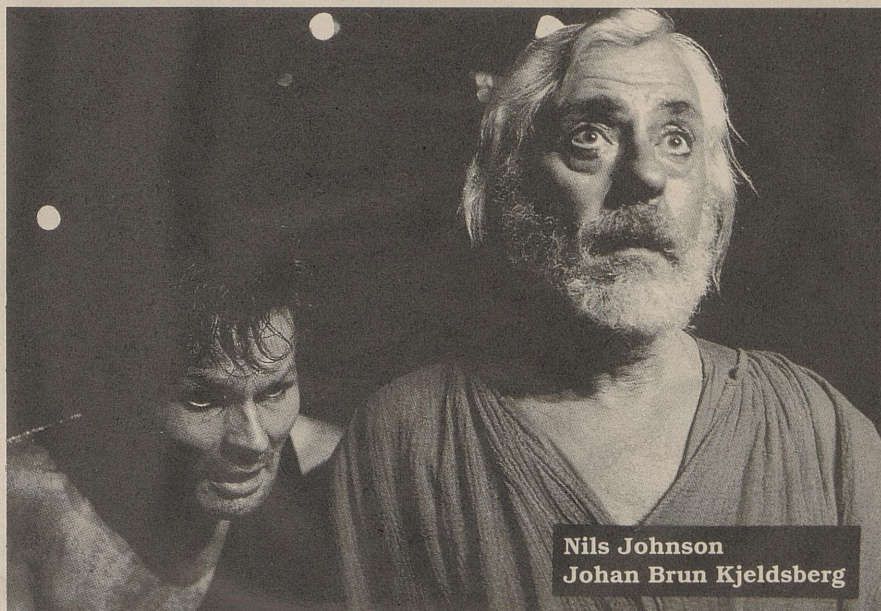
Vi avstår fra slagscener osv. Bare de kampene som er nødvendige for handlingen, blir vist. Og heller ikke da flyter det blod! Viktigere er ærlighet, klarhet og engasjement i spillet. I denne forbindelse vil jeg gjerne uttrykke min takknemlighet for et storartet samarbeid med kollegene på teatret. De har på alle måter gjort prøveprosessen til en daglig fornyelse.

A. Har du noe å tilføye til Shakespeares "klassiske" konfliktsituasjon i "Lear"? Hvordan ser du på de forskjellige figurene?

B. Først og fremst vil jeg si at vi ønsker å "forsvare" alle personene. De har alle "rett" på sin måte. Slik de selv ser det, handler de alle riktig og logisk, selv om de benytter svært forskjellige midler. Stikkordene er maktbegjær, misunnelse, hevnløst, intrigemakeri osv. Edmund er her det beste eksemplet. Han opponerer, med rette, mot gamle fordommer som han føler seg undertrykket av, fordi han er et uekte barn. I hans "spill" gjennom hele stykket, satser han alt på ett kort, riktignok med

Sigurd Werring
Johan Brun Kjeldsberg

Nils Johnson
Johan Brun Kjeldsberg

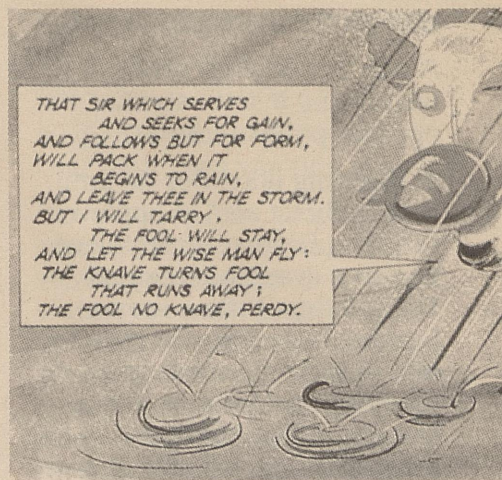
Bjørn Sothberg
Nils Johnson

dødelig utgang. Men min sympati ligger også hos ham. Mye av det han gjør er menneskelig forståelig. Ingen er som kjent født skurk.

Shakespeares dramatiske geni viser her et panorama av storslagne dimensjoner. Mennesker kan til alle tider kjenne seg igjen, både i de private og i de sosiale konfliktene. Sist, men ikke minst, er stykket en svært personlig utfordring for oss alle - i salen som på scenen: Livet selv er et eventyr, som

hver enkelt av oss opplever forskjellig. Kanskje kan vi gjennom "Kong Lear" finne ny ettertanke? Våge nye veier? Kanskje utvide vår horisont? Det dreier seg jo om hat og kjærlighet i "Lear", om selvinnsikt og selvbedrag. Om rettferdighet og vilkårlighet, om rikdom og armod, om ekte og falske verdier, om erkjennelse og feiltrinn. Det angår hver enkelt av oss, hele livet.

Wolfgang Pintzka, september 1991

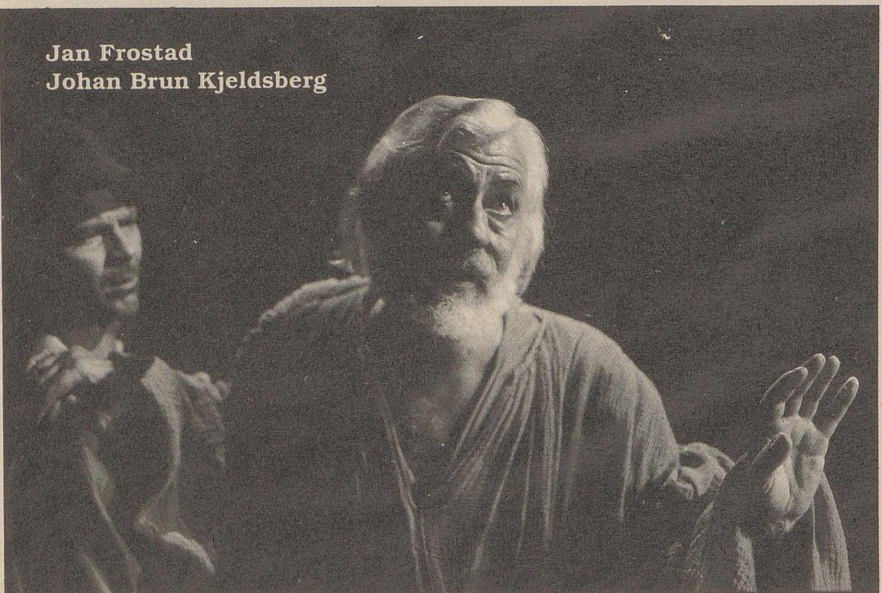
Smakebit av tegneren Ian Pollocks versjon

Torstein Andersen
Hans Jacob Sand

Jan Frostad
Jan Erik Berntsen

Jan Frostad
Johan Brun Kjeldsberg

WHERE LEARNED YOU THIS, FOOL?

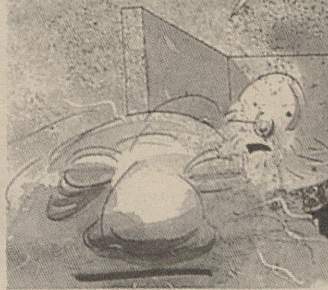
NOT I' TH' STOCKS, FOOL.

DENY TO SPEAK WITH ME ?
THEY ARE SICK ?
THEY ARE WEARY ?
THEY HAVE TRAVELLED
ALL THE NIGHT ?
MERE FETCHES !
AY, THE IMAGES OF
REVOLT AND FLYING OFF !

FETCH ME
A BETTER ANSWER !

MY DEAR LORD, YOU KNOW
THE FIERY QUALITY OF THE DUKE;
HOW UNREMOVABLE AND
FIXED HE IS IN
HIS OWN COURSE.

VENGEANCE ! PLAGUE !
DEATH ! CONFUSION !

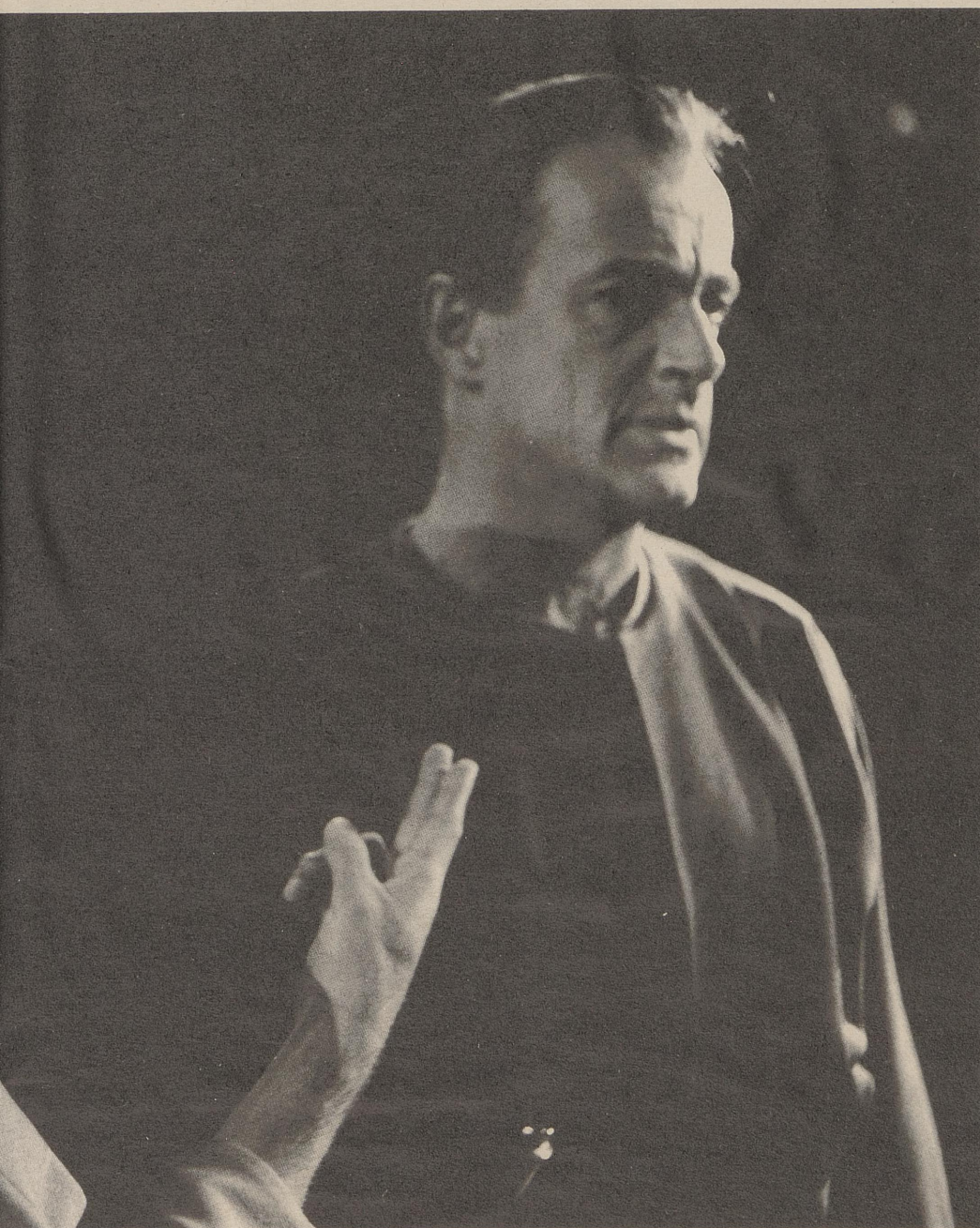
"FIERY" ?

WHAT
"QUALITY" ?

WHY,
GLOUCESTER, GLOUCESTER,
I'D SPEAK WITH
THE DUKE OF CORNWALL
AND HIS WIFE !

Kong Lear" - som tegneserie

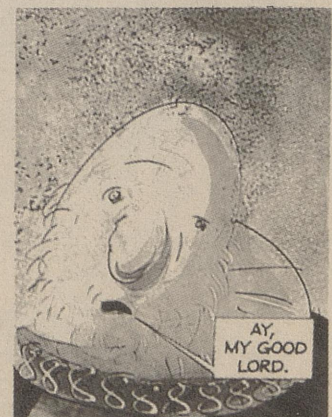

INFORMED
THEM !

DOST THOU
UNDERSTAND ME
MAN ?

WELL,
MY GOOD
LORD,
I HAVE
INFORMED
THEM SO.

AY,
MY GOOD
LORD.

